

OCELLS DE FERRO

CATALINA

Estiu de 1936.

Duia dos dies esperant ansiosa a que arribés el diumenge i encara em quedaven dos dies més d'espera, ja que com cada diumenge anava a missa amb la meva família.

Anar a missa significava utilitzar les meves millors prendes, és a dir mudar-me i veure als meus amics; era una festa.

Quan encara em quedaven dos pesats dies perquè arribés el meu estimat dia, algú el qual jo no coneixia ni entenia m'ho va arrabassar tot.

Tot va començar un diumenge 17 de Juliol de 1936, jo m'havia aixecat feliç per poder ficar-me el meu vestit preferit, el dels diumenges.

Era de color blau cel amb uns petits puntets blancs repartits per tota la tela, les mànigues un poc bollades com a jo m'agradaven, ja que em feien pensar que era una princesa. El coll del vestit era tancadet i estava tot amb brodat blanc com la neu.

Una de les coses que m'agradava a l'hora de mudar-me era que podia posar-me les mitges, les quals la meva mare m'havia tingut de cosir unes quantes vegades perquè no ens arribaven els seus per comprar unes altres.

Normalment la meva germana gran em feia una trena per recollir el meu cabell negre. No s'havia d'on podia haver hederat aquell color tant intens. El meu era negre com la foscor i el carbó mentre que el de la meva mare era tan ros que semblava daurat.

El vaig observar allí penjat d'una perxa al armari que compartia amb la meva germana, ella encara dormia.

Quan em vaig disposar a començar el meu ritual dels diumenges em vaig adonar que no tot anava com sempre, havia algo diferent en l'ambient.

No sentia als meus veïns com cada dia, tampoc havia gent pel carrer.

On estava tothom? Perquè la gent no estava als carrers vestits amb les seves millors prendes, com jo em disposava a fer?

Volia veure perquè els meus veïns no feien gens de soroll i quan em disposava a agafar camí amunt cap a la casa d'ells, els meus pares van entrar a la nostra habitació ràpidament.

Van despertar a na Maria i ens varen explicar en quina situació estàvem, en aquell moment jo vaig deixar d'escoltar tot.

Les meves orelles estaven bloquejades al igual que el meu cos.

Va ser en aquell precís moment en el que una gran explosió va fer que tot el que havia arribat a estimar en el món desaparegués.

TONI

No tenia ni idea de com havia arribat allí, l'única cosa que recordava era quan estava amb en Bartolo a la base militar i ens havien atacat.

Ara em trobava rodejat de capellans, soldats i gent empoderada, que no havien tingut sort en la vida i havien acabat allí. Tancats.

No va fer falta intentar escapar d'on fóssim. Estavem tancats. Cent persones apretades uns als altres en una petita gàbia.

Per els barrots de la finestra vaig veure on érem aïllats.

Ens trobaven al castell de Dalt Vila.

Vaig començar a entrar en pànic, quan uns anarquistes republicans van obrir la porta disposats a afusellar-nos.

No puc descriure el que vaig sentir, mai havia sentit tantes coses a la vegada.

Sentia por, malestar, ràbia, sentia la injustícia de l'acte al que anava a ser sotmès.

Però també tenia un sentiment estrany, era llibertat.

Per fi tot aquest malestar, tota aquesta angustia i sofriment anava a acabar.

La guerra hauria acabat per mi.

Encara que aquesta impressió em seduïa, no la vaig escoltar. Tan sols tenia 19 anys, em quedava molta vida per viure.

Vaig fer cas al meu instint, la supervivència.

Al moment que van començar a disparar i afusellar-nos, vaig aconseguir màgicament amagar-me.

Vaig veure una porta en l'habitació i instintivament em vaig posar darrere, en ser tanta gent no és varen adonar.

Abans de que acabessin, em vaig tirar al terra amb els morts perquè sabia que revisarien si tots havien mort i, si no era així, i encara hi havia algun ferit acabarien amb ell. Va ser un dels pitjors moments de la meua vida.

Només a cinc metres tenia al meu estimat amic Bartolo, amb el qual havia compartit tantes experiències. Era un cos sense vida, no es movia gens i tenia molts de trets dels fusells dels republicans al abdomen.

Em vaig odiar, per no haver-lo buscat, per ser tan egoista i només pensar en la meua vida.

Però això era el que feien les guerres, ens feien treure el costat més fosc i dolent que tenim a dintre ben guardat com un secret.

Quan els republicans varen passar per dalt dels cossos sense vida vaig haver de sentir com acabaven de rematar a alguns.

En el meu cas em vaig amagar entre ells de manera que la seva sang és mesclava amb la meva roba i la meva pell.

Vaig aguantar la respiració i vaig resar com si no hi hagués un demà, ja que a lo millor no existia aquest "demà" i jo no era el que hi anava a prendre aquesta decisió.

No tinc record del temps que va passar però les meves pregàries varen funcionar.

Quan varen desaparèixer tots els republicans que havia, vaig escapar per poder amagar-me al palau del bisbe, no molt lluny del castell. Era l'únic lloc que em quedava per poder anar.

CATALINA

Duia dies sense tenir ni la menor idea de què fer, d'on amagar-me.

La meva ment va haver de deixar la innocència que tenia amb deu anys per substituir-la per maduresa, la qual era força impulsada per la supervivència.

No recordo els dies que varen passar des de que aquella bomba que sortia d'un ocell de ferro va explotar molt prop de la meva casa.

M'havien arrabassat tot el que tenia els maleïts ocells de ferro.

Estava tota sola en el món.

La meva mare. La meva germana. El meu pare. Tots morts.

Duia molts de dies caminant sense rumb, buscant un refugi. Tenia molta fam, anyorava les sopetes que em feia la meva mare amb pa dins del brou de poll.

Havia caminat desde Sant Josep fins a Santa Eulària, intentant recordar els camins que m'havia explicat el meu pare.

No podia més.

Em tremolaven les cames, ho veia tot borrós, sabia que aquell era el meu final, ho notava. Ja no aguantava més, el meu petit cos estava ple de ferides de la bomba que s'havia endut el meu cor amb la meva gran persona, la meva germana.

Va ser en aquell moment que vaig divisar allà al mig del camp un pou.

No podia seguir caminant. De sobte pel cap se'm van passar records de coses que m'encantaven i volia seguir observant i perseguint com l'arc de Sant Martí així que vaig ser forta i valent com els meus pares em deien que era i vaig treure forces per anar-hi.

TONI

El bisbe em va donar direccions per com escapar de Dalt Vila i arribar a un poble on hauria d'amagar-me.

Em va donar un poquet de pa fort i aigua per el meu viatge.

Vaig començar el meu camí i va ser realment agotador, no podia caminar més, però havia de fer-ho. Perquè aquell no anava a ser el meu final.

Vaig seguir les direccions, encara que em vaig perdre.

Quan vaig arribar a Santa Eulària em vaig haver d'amagar a un pou sec, en el qual vaig acabar passant un mes en lloc de dies. Per sobreviure, havia de racionar-me molt el pa fort i de vegades anar a sortir a buscar alguna cosa més per poder alimentar-me i hidratar-me.

Un dia vaig sentir uns sorolls i em vaig asustar pensant que venien a per jo, però en lloc de republicans era una noia. Estava feta calç. Era petita no passava els dotze anys.

Quan vaig veure-la vaig anar corrent a ajudar-la, i vaig saber que no la podia deixar anar en aquestes condicions i menys ella tota sola.

Ella es va deixar ajudar, tampoc feia pas res per negar-se, no tenia força.

Li vaig donar un poc de pa fort amb aigua que em quedava.

Des de el primer instant en que la vaig veure, ho vaig saber.

Jo la cuidaria.

CATALINA

En lloc d'aigua em vaig trobar el que més bé em aniria en aquell moment.

Un home no pareixia molt més gran que com era la meva germana Maria.

Al principi em feia por però poc a poc vaig comprendre que els dos estavem amagats per la mateixa causa.

Els dos fugíem per la mateixa raó.

Als dos ens havien arrabassat moltes coses en molt poc temps.

El que ens unia era les desgràcies que compartíem.

Des del primer moment que en Toni em va veure, em va cuidar com a la germana petita que mai havia tingut.

I tot això va ser gràcies a la maleïda Guerra Civil i els seus ocells de ferro.